

AANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie BVR)

No. VR 25 035

Rijswijk, 30 september 2025

Corsa nummer: 25.070352

Rijswijk, 3 september 2025

Artikel 44 vragen inzake voorzieningen en kosten statushouders in Rijswijk.

De fractie Beter voor Rijswijk heeft kennisgenomen van berichtgeving dat gemeenten, waaronder Westland, jaarlijks een forse taakstelling krijgen voor de huisvesting van statushouders. Daarbij kunnen statushouders, wanneer zij een bijstandsuitkering ontvangen, aanspraak maken op verschillende voorzieningen.

Een deel daarvan betreft giften (waaronder woon- en stofferingskosten inclusief een maand huur, en woonkostentoeslag), een ander deel betreft renteloze leningen (o.a. voor duurzame gebruiksgoederen en woninginrichting), waarvan een aanzienlijk deel na 36 maanden wordt kwijtgescholden.

Beter voor Rijswijk heeft de volgende vragen aan het College:

- 1: Hoeveel statushouders moet de gemeente Rijswijk in 2025 huisvesten volgens de landelijke taakstelling?
- 2: Hoe verhoudt dit aantal zich tot eerdere jaren (2022–2024)?
- 3: Welke regelingen voor statushouders worden in Rijswijk toegepast ten aanzien van woninginrichting, duurzame gebruiksgoederen, woon- en stofferingskosten en woonkostentoeslagen?
- 4: Welke onderdelen zijn wettelijk verplicht, op welke onderdelen heeft de gemeente beleidsvrijheid?
- 5: Worden de regelingen in Rijswijk identiek uitgevoerd zoals in buurgemeente Westland, of zijn er verschillen?
- 6: Hoeveel euro is in de afgelopen drie jaar (2022–2024) in Rijswijk verstrekt aan:
 - a. giften,
 - b. renteloze leningen
 - c. kwijtgescholden bedragen na afloop van de 36 maanden?
- 7: Wat is de raming voor 2025?
- 8: Welke maatregelen treft de gemeente Rijswijk om statushouders te stimuleren zo snel mogelijk betaald werk te vinden zodat zij niet langdurig of permanent afhankelijk te blijven van een uitkering?
- 9: Is het college van mening dat de huidige regelingen (inclusief kwijtschelding van leningen) bemoedigend is voor arbeidsparticipatie?
- 10: Zijn er vergelijkbare regelingen (giften, leningen met kwijtschelding) beschikbaar voor andere inwoners van Rijswijk die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering?
Zo nee, waarom wordt er voor statushouders een zeer gunstige behandeling gehanteerd?
- 11: Op welke manier gaat het College de gemeenteraad informeren over de jaarlijkse kosten van deze regelingen?

Met belangstelling ziet Beter voor Rijswijk uw antwoorden op deze vragen tegemoet.

Alice Prenger
Fractievoorzitter BvR

Ger Kruger.
Raadslid BvR

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1: Hoeveel statushouders moet de gemeente Rijswijk in 2025 huisvesten volgens de landelijke taakstelling?

De taakstelling voor de gemeente Rijswijk is een deel van het landelijk totaal, bepaald op basis van het inwoneraantal. Voor 2025 is deze taakstelling vastgesteld op 92 statushouders.

2: Hoe verhoudt dit aantal zich tot eerdere jaren (2022–2024)?

- In 2022: 75 statushouders;
- In 2023: 126 statushouders;
- In 2024: 116 statushouders.

3: Welke regelingen voor statushouders worden in Rijswijk toegepast ten aanzien van woninginrichting, duurzame gebruiksgoederen, woon- en stofferingskosten en woonkostentoeslagen?

Bijzondere bijstand woninginrichting

Het moment dat statushouders een verblijfsstatus krijgen worden zij gelijkgesteld aan inwoners die de Nederlandse nationaliteit hebben. Inwoners van Rijswijk kunnen wanneer zij aan de voorwaarden voldoen aanspraak maken op bijzondere bijstand. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen inwoners met een Nederlandse nationaliteit of inwoners met een verblijfsstatus.

In Rijswijk kunnen inwoners die daar zelf de middelen niet voor hebben aanspraak maken op bijzondere bijstand voor de kosten van een volledige woninginrichting en voor opknapkosten. In bijzondere bijstand wordt in principe altijd de beoordeling gedaan of bijzondere bijstand als gift of als lening wordt verstrekt.

De gemeente maakt hierbinnen onderscheid tussen:

1. Inwoners die niet verwijtbaar en niet voorzien hun woning en bijhorende inrichting zijn kwijtgeraakt en een (nieuwe) woning in Rijswijk vinden. Statushouders komen in het algemeen naar Nederland zonder enige vorm van woninginrichting (huisraad e.d.) en voldoen daarmee aan deze voorwaarden. Deze bijzondere bijstand wordt in principe als leenbijstand verstrekt.
2. Inwoners die dak of thuisloos zijn of in een beschermde woonomgeving wonen en een woning in Rijswijk vinden. Deze bijzondere bijstand wordt in principe om niet (als gift) verstrekt.

Opknapkosten en eerste huur

Voor alle inwoners die verhuizen en een woning moeten inrichten, en aan de voorwaarden voldoen, bestaat er een regeling voor opknapkosten voor een bedrag van maximaal € 500,00. Dit bedrag wordt als gift verstrekt.

Naast bovengenoemde regelingen is er voor inwoners die aan de voorwaarden voldoen ook incidentele bijzondere bijstand voor dubbele huurlasten of eerste huur mogelijk. Dit wordt per persoon apart beoordeeld en kan als lening of gift worden verstrekt.

Woonkostentoeslag

De Woonkostentoeslag is een regeling voor inwoners die in een huurwoning of een koopwoning

wonen, maar door omstandigheden, zoals bijvoorbeeld een grote inkomensdaling, hun woonlasten niet meer kunnen betalen. Het gaat hier om woningen waar geen huurtoeslag voor mogelijk is. Zij ontvangen hiervoor bijzondere bijstand naar de hoogte van de huurtoeslag. Aan deze bijzondere bijstand wordt wel een verhuisplicht verbonden.

Duurzame gebruiksgoederen

De kosten van aanschaf van de duurzame gebruiksgoederen zit besloten in de kosten van de volledige woninginrichting. Voor vervanging van de duurzame gebruiksgoederen is alleen in uitzonderlijke gevallen bijzondere bijstand mogelijk.

4: Welke onderdelen zijn wettelijk verplicht, op welke onderdelen heeft de gemeente beleidsvrijheid?

Het recht op bijzondere bijstand is vastgelegd in artikel 35 van de Participatiewet. Daarin staat: "Recht op bijzondere bijstand bestaat voor zover iemand niet beschikt over de middelen om te voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijk kosten van het bestaan en deze kosten niet kunnen worden voldaan uit hun inkomen of vermogen".

Gemeenten kunnen deels zelf de spelregels bepalen rondom bijzondere bijstand, binnen de kaders van landelijke wetgeving. Dit geeft ruimte voor lokaal maatwerk en een eigen invulling van het sociale beleid.

Concreet hebben gemeenten beleidsvrijheid bijvoorbeeld in:

- Het vaststellen van inkomensgrenzen
- Het al dan niet hanteren van een eigen bijdrage of drempelbedrag.
- De manier waarop draagkracht en vermogensbestanddelen worden berekend en meegewogen.
- Het bepalen van de periode waarover het inkomen wordt getoetst.
- De hoogte van uitkeringen en het gebruik van normen (zoals Nibud-normen of eigen gemeentelijke normen).

De regelingen van de gemeente Rijswijk zijn opgenomen in de Beleidsregels bijzondere bijstand en En participatieregelingen Rijswijk 2022. Deze kunt hier inzien: [Beleidsregels bijzondere bijstand en participatieregelingen Rijswijk 2022 | Lokale wet-enregelgeving](#)

5: Worden de regelingen in Rijswijk identiek uitgevoerd zoals in buurgemeente Westland, of zijn er verschillen?

Nee, de regelingen worden niet identiek uitgevoerd. De uitvoering van de regelingen kent wel veel overlap omdat in ieder gemeente de beoordeling op grond van artikel 35 van de Participatiewet wordt gedaan. Wel zijn er verschillen in de regelingen en de zaken waarop de gemeente beleidsvrijheid heeft zoals bij vraag 4 staat beschreven.

6: Hoeveel euro is in de afgelopen drie jaar (2022–2024) in Rijswijk verstrekt aan:

Onderstaande overzicht betreft de bedragen die verstrekt zijn in het kader van de woninginrichting voor alle inwoners van Rijswijk. Er wordt niet apart geregistreerd wat er aan statushouders of aan andere inwoners van Rijswijk is verstrekt. Dit heeft te maken met het feit dat er vanuit de landelijke overheid geen aparte middelen voor bijzondere bijstand voor alleen statushouders wordt ontvangen.

	2022	2023	2024
Giften	€ 75000,-	€ 23000,-	€ 9000,-
Renteloze leningen	€ 186.000,-	€ 281.000,-	€ 204.000,-

Kwijtgescholden bedragen na 36 maanden.	€ 45.000,-	€ 72.000,-	€ 83.000,-
---	------------	------------	------------

7: Wat is de raming voor 2025?

De initiële raming van de inkomensregelingen waar de bijzondere bijstand onder valt is opgenomen in de begroting voor 2025. Een kanttekening daarbij is dat voor bovengenoemde inkomensregelingen nog geen realistische prognose is omdat er onduidelijk is wat de daadwerkelijke uitgaven voor 2025 zullen zijn.

8: Welke maatregelen treft de gemeente Rijswijk om statushouders te stimuleren zo snel mogelijk betaald werk te vinden zodat zij niet langdurig of permanent afhankelijk te blijven van een uitkering?

In principe bestaan er geen verschillen tussen statushouders en inwoners met een Nederlandse nationaliteit als het gaat om de inspanningen om hen aan het werk te helpen. Statushouders hebben wel aanvullende verplichtingen om in te burgeren via een inburgeringstraject. In Rijswijk hebben wij daarbij in de herziening van het inburgeringsbeleid de focus verlegd van alleen het leren van de taal naar een integrale aanpak van het leren van de taal en het meedoen naar vermogen.

9: Is het college van mening dat de huidige regelingen (inclusief kwijtschelding van leningen) bemoedigend is voor arbeidsparticipatie?

Ja, de regelingen hebben als doel dat elke inwoner kan meedoen in de Rijswijkse samenleving. Daarbij komt uit verschillende onderzoeken naar voren dat het hebben van schulden en het aflossen van leningen veel stress kan veroorzaken. Bij te veel stress beperkt dit het vermogen om mee te kunnen doen.

10: Zijn er vergelijkbare regelingen (giften, leningen met kwijtschelding) beschikbaar voor andere inwoners van Rijswijk die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering?

Zo nee, waarom wordt er voor statushouders een zeer gunstige behandeling gehanteerd?

Bovengenoemde regelingen gelden voor alle Rijswijkse inwoners die aan de voorwaarden voldoen.

11: Op welke manier gaat het College de gemeenteraad informeren over de jaarlijkse kosten van deze regelingen?

De kosten worden via de jaarlijkse begrotingscyclus met de gemeenteraad gedeeld.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin